

Via Tellen naar Taal: de rol van statistisch leren in de verwerving van grammatica

Prof. Dr. Frank Wijnen

Statistisch leren is het vermogen van mensen en dieren om statistische samenhangen te detecteren in zintuiglijke informatie. Statistisch leren verloopt onbewust; het helpt ons te manoeuvreren in het verkeer, sport te beoefenen en computerspelletjes te spelen, en te voorspellen wanneer de buurman met de bladblazer aan de gang gaat. Diverse vormen van statistisch leren lijken ook bij het leren van taal door kleine kinderen een rol te spelen, onder meer bij het leren onderscheiden van spraakklanken en het ontdekken van woordgrenzen in lopende spraak. Er zijn verder aanwijzingen dat het ontdekken van grammaticale patronen – hoe woorden samenhangen in zinnen – ook op statistisch leren berust.

In mijn presentatie zal ik voorbeelden geven van experimentele studies op dit gebied en bespreek ik twee vragen die hiermee samenhangen. Ten eerste, taalkundigen nemen aan dat onze grammaticale kennis een systeem is van regels of principes die verwijzen naar abstracte (woord)categorieën en kenmerken. Statistisch leren gaat over concrete informatie, zoals individuele klanken of woorden. Hoe maakt een taallerend kind de stap van concreet naar abstract? De tweede vraag betreft TOS. Als statistisch leren een rol speelt in de ontwikkeling van de grammatica, is een vertraagde of gestoorde ontwikkeling van de grammatica dan toe te schrijven aan een gebrekkig statistisch leervermogen?